

LEV IKKE FARLIGT

BODY AND SOUL (LEV FARLIGT). Prod.: United Artists 1947. Manus.: Abraham Polonsky. Instr.: Robert Rossen. Foto: James Wong Howe. Medv.: John Garfield, Lilli Palmer, Hazel Brooks, Anne Revere, William Conrad, Joseph Peuney, Canada Lee, Lloyd Goff, Ari Smith, James Burke, Virginia Gregg, Peter Virgo, Joe Devlin, Mary Carrier, Millon Kibbie, Artie Dorrell, Cy Ring.

Den amerikanske folkekomedie har ofte hentet sit stof fra boksningsverden, ikke af beundring for denne sport, men fordi man her har fundet en tæt og tung atmosfære, der ligger godt for kameraerne, og endnu mere fordi et stykke americana synes at åbenbare sig i dette milieu. I *Rouben Mamoulians* »Guldets magt« fra 1939, filmen om den unge violinist, der lægger musikken på hylden for at tjene lette penge i ringen, blev et klassisk folkekomedie-tema gennemspillet, og en ny tradition for denne type film blev skabt. Et af de bedste eksempler så vi i begyndelsen af dette år med *Anatole Litva's* bevægende »Dannys sidste kamp«, og ud af samme tradition er *Robert Rossens* »Lev farligt« blevet til. Også her får vi en beretning om en fattig ung mand, der fristes ud af sin fattigdom og ind i en gylden men kort karriere som professionel bokser, og også her står kampen ganske skematisk mellem på den ene side guldørst og forrået kynisme og heroverfor kærlighed, trofasthed, redelighed. Men sammenligner man »Lev farligt« med »Dannys sidste kamp«, vil man opdage en påfaldende forskel i selve manuskriptets stemning over for historien: »Lev farligt« er tydeligt nok skrevet med ambitioner, der på visse punkter rækker ud over folkekomedien. Personerne er skarpere, mere nuanceret tegnet, og spillet er derfor også lagt mindre skematisk an. Stor vægt lægges desuden hyppigt på at betone psykologiske momenter som den professionelle bokseres uværdige afhængighed af den, der ejer ham, ligesom hovedpersonens jødiske afstamning jævnligt understreges, en enkelt gang så voldsomt og ligefrem beredskabspolitisk, at rammerne sprænges og stemningen skærende brydes. Måske kan man i denne scene, der betoner det værdifulde i den jødiske bokseres sejr på et tidspunkt, da pogrammerne finder sted i Europa, ane en forsmag på netop den populære samfundssatire, som Robert Rossen senere rendyrkede i »Alle kongens mænd«. Imidlertid har Rossen iøvrigt vogtet stemningen fint, og *Abraham Polonskys* manuskript er trods en hist og her lidt vel intellektuel og tør fornemmelse for mennesker og milieu i det store og hele i prisværdig kontakt med traditionerne. I sammenhæng hermed må *James Wong Howes* forbilledligt smukke foto nævnes. — At filmen fremover har påvirket andre film af samme type, er evident; tydeligste eksempel er *Stanley Kramers* og *Mark Robsons* »Champion« fra 1949, der således ikke — som »Information« film-anmelder rask væk påstod — kan være no-

gen forudsætning for »Lev farligt«. *Abraham Polonsky*, der iøvrigt har været medredaktør af »Hollywood Quarterly«, instruede i 1949 sin eneste film, »Force of Evil«, ligeledes med den glimrende *John Garfield* i hovedrollen. Når det glædelige nu er sket, at mange efterlysninger af »Lev farligt« endelig har båret frugt, og når det samtidig har vist sig, at filmen var værd at få hertil, tør man måske foreslå rette vedkommende, at turen en dag kommer til »Force of Evil«.

Jørgen Stegelmann.

SET I LANDSKRONA:

ASTAIRE!

DADDY LONG LEGS. Prod.: Fox 1955. Manus.: Phoebe og Henry Ephron efter Jean Websters roman. Instr.: Jean Negulesco. Foto (Cinemascope, De Luxe): Leon Shamroy. Musik: Alfred Newman. Balletter: Roland Petit. Danserelementer: Fred Astaire, David Robel. Medv.: Fred Astaire, Leslie Caron, Terry Moore, Thelma Ritter, Fred Clark, Charlotte Austin.

Hvis *Fred Astaire* ikke havde været med i denne i hvert fald fjerde filmatisering af *Jean Websters* roman, ville filmen have været nul og nix. Historien er ungpigesød, *Negulescos* instruktion langsom og lidet opfindsom (instruktørens hang til meget almindelig eksotisme fremtæger sig ikke), dekorationsfolkene mangler MGM-kollegerens forfinede smag, *Roland Petit* er som filmkoreograf ingen *Michael Kidd* (se artiklen om musicals i »Kosmorama« 11), og *Leslie Caron* befinder sig nu på et mellemstadium — hun har mistet noget af sin ungdommelige friskhed, og på den anden side er det ikke helt klart, om hun bliver en moden skuespillerinde.

Men *Astaire!* Der er nogle, der smiler, når man omtaler ham som en fortræffelig skuespiller. Men smiler de ikke, fordi deres definition på skuespilkunst er for snæver? *Astaire* kan sammenlignes med skuespillerne i den kinesiske operafilm, museet viste for nylig. Han ejer lige så megen udpekuleret gratie, lige så megen kunstferdig charme. Det er lovlige psykologisk spil for førsteklases, *Astaire* er udtrykksfuld med hele sit legeme, og forøvrigt er hans mimik ikke at foragte. Han er ballet, selv når han ikke danser. *Astaire* er den dandy, *Chaplin* karikerer i flere af sine film, men den karikerede er kroplsigt lige så musikalsk som karikaturen. Som skuespiller i denne forstand synes *Astaire* næsten at blive bedre, som alderen skrider frem — måske fordi man mere lægger mærke til hans spil, efter at dansen er blevet mindre krævede. I »Let på tå« og »Daddy Long Legs«, hvor han spiller en rig amerikansk ungkarl, der adopterer en foreldreløs fransk pige og forelsker sig i hende efter i en årrække at have negligeret hende rent personligt, yder han et par af sine smukkeste præstationer; han gør her elegancen til poesi.

Erik Ulrichsen.